

[N. Chr. Christensen.]

indlede jetalderen, for at Danmark kan følge med på flyvningens område, på et andet område inden for den højtærede ministers ressort går lige den stik modsatte vej. Her siger han med et skuldertræk: der er måske blevet indført for mange maskiner her i landet; lad os nu sætte dem til hvile lidt; lad os lade være med at bruge penge foreløbig til dette. Men disse penge er jo brugt, disse penge er investeret, kommunerne har investeret dem, entreprenørerne har investeret dem, de er med i beregningerne af det tilbud, der bliver givet ud fra en sund handelsmæssig opfattelse af, at forrentning og afdrag skal kunne ske på ordentlig vis. Så kommer den højtærede minister og siger: vi sætter roligt disse maskiner til side, nu kan arbejderne igen få lov til at svinge deres skovl, deres hakke og deres spade — ja, det sang Skjoldborg om i sin tid, højtærede minister, jeg ved det godt. Men jeg kommer virkelig til at tænke på, om det kan være socialdemokratiets mening, at vi skal skrue udviklingen så langt tilbage, at vi, om ikke just — som værnevnerne gjorde i England, da maskinerne blev taget i brug — ødelægger maskinerne, så dog saboterer dem.

Jeg vil henstille til den højtærede minister — og jeg tror, jeg her er i overensstemmelse med, hvad kommunalfolk landet over ønsker på dette område, for de går jo, som det ærede medlem hr. Poul Sørensen rigtigt sagde, ikke til ministeren og modsiger ham, når de så ikke kan få tilskuddene — at han trækker dette cirkulære tilbage, så at vi i stedet for kan komme ind på en fornuftig fremskridtslinje, og at ministeren slår ind på den vej, han har fulgt på andre områder.

Kirkegaard: Når man i det private erhvervsliv agter at foretage en investering, er man simpelt hen nødt til efter en nøje udarbejdet plan at søge at få det projekt, som det drejer sig om, gennemført så billigt som muligt med det formål at opnå den bedst mulige rentabilitet. Sådan bærer en fornuftig mand sig ad i det private erhvervsliv. Og det gør man ganske simpelt, fordi man ved, at det ellers vil vare for længe, inden man får råd til at foretage den næste investering, den næste udvidelse, den næste forbedring af vedkommende virksomhed.

Med de få bemærkninger, jeg her allerede har fremsat, har jeg indirekte prøvet at give udtryk for min stilling til det problem, som her er til forhandling, problemet håndkraft eller maskiner.

I det private erhvervsliv er man — på grund af en for ringe liberalisering, måske i særlig grad inden for eksporterhvervene — ganske på det rene med, at man ikke kan opnå et tilfredsstillende driftsresultat og heller ikke få gennemført tilstrækkelig billige investeringer uden en udstrakt anvendelse af maskiner, altså af de til rådighed stående tekniske hjælpemidler. Sådan gør vi i det private erhvervsliv, og jeg vil gerne anbefale den højtærede minister for offentlige arbejder — og i øvrigt hele den nuværende regering — stort set at følge den samme linje. Jeg tror, det er en linje, der kan holde.

Nu ved vi alle, at vi har for mange arbejdsløse, og der er vist i denne sal ikke mange, som ikke gerne vil yde et bidrag til at bringe denne arbejdsløshed ned — helst helt ned til en nødvendig reserve.

Nu nægter jeg ikke, at man måske kan nå dette mål ved mere eller mindre at sætte maskinerne i skammekrogen. Det kan se ganske tilforladeligt ud, men jeg er sikker på, at det vil give bagslag. Jeg er af den opfattelse, at vi skal gå den modsatte vej; jeg tror, vi skal bruge maskiner i endnu højere grad, end vi gør det i dag, måske under den form, at vi indtil videre prøver på at udnytte de maskiner, vi allerede har, bedre, end vi gør det i tiden — jeg vender tilbage til dette om lidt.

Det er rimeligt, at den højtærede minister gerne vil placere anlægsarbejder og andre projekter, som ministeren har den afgørende indflydelse på, i de egne af landet, hvor ledigheden er størst. Jeg mener, at dette er både rimeligt og rigtigt. Er der tale om en afgørelse, om et valg mellem 2 lige påkrævede anlæg, er det rigtigt at gennemføre det projekt, som afhjælper den største arbejdsløshed. Herom er der sikkert ikke nogen uenighed i denne sal.

Ministeren nævnte i sin redegørelse, at han ikke sjældent bliver anmodet om bevilling til en vej, som vel begrundes med trafikal betydning, men desuden — og lige så stærkt — med den på stedet værende arbejdsløshed. Som randbemærkning vil jeg